

Financial Information Service ले कसरी मद्दत गर्न सक्दछ

Financial Information Service (FIS - वित्तीय जानकारी सेवा) ले निः शुल्क, स्वतन्त्र र गोप्य शिक्षा र जानकारी प्रदान गर्दछ।

FIS निम्न व्यक्तिहरू लगाएत, सबैलाई उपलब्ध हुन्छन्:

- Aboriginal र Torres Strait Islander Australians
- आप्रवासी र शरणार्थी लगाएत, एक सांस्कृतिक र भाषिक विविध पृष्ठभूमिकाहरू(CALD),
- ग्रामीण वा दुर्गम क्षेत्रमा बसोबास गर्नेहरू
- काम सुरु गर्ने विद्यार्थीहरू लगाएतका युवाहरू
- बृद्ध र सेवानिवृत्ति वा बुढेसकालमा हेरचाहको पहुँचमा विचार गरेकाहरू
- काम फर्कंदै गरेका महिलाहरू।

FIS ले तपाईंको सहि वित्तीय निर्णयहरू गर्न मद्दत गर्दछ। हामी लपाईलाई अन्य सेवाहरू र समुहहरूकहाँ पनि सिफारीस गर्न सक्दछौं जसल् तपाईंलाई मद्दत गर्न सक्दछन्।

FIS ले के गर्न सक्दैनन्

- FIS अधिकारीहरू वित्तीय योजनाकार वा वित्तीय परामर्शदाता हैनन्।
- तिनिहरूले तपाईंको पैसा कसरी लगानी गर्ने भन्दैनन्।
- तिनिहरूले तपाईंको पक्षमा अन्य एजेन्सीहरूसँग सम्झौता गर्दैनन्।
- तिनिहरूले तपाईंको सरकारी भुक्तानीको बारेमा निर्णय गर्दैनन्।

अष्ट्रेलियामा पैसाले कसरी काम गर्दछ

FIS ले अष्ट्रेलियामा कसरी काम गर्दछ भनेर बुझ्नकोलागि मद्दत गर्न सक्दछन्।

तपाईंले अनलाइनमा जानकारी पाउन सक्नुहुन्छ वा FIS अधिकारीसँग कुरा गर्न सक्नुहुन्छ। तिनीहरूले तपाईंलाई कसरी वित्तीय र सरकारी सेवाहरू मिलेर काम गर्दछन् र तपाईं कसरी आफ्नो अवस्था सुधार गर्न सक्नुहुनेछ सिकाऊँदछन्।

FIS ले तपाईंको लागि के गर्न सक्दछ

- निम्न कुराहरूको व्याख्या र कसरी एकसाथ काम गर्दछः
 - सामाजिक सुरक्षा
 - कर
 - ज्याला र तलब
 - superannuation
 - बजेटिङ्ग
 - उधारि, ऋणहरू र कर्जा
 - लगानी, खतराहरू र लगानीबाट हुने फाईदाहरू।
- तपाईंलाई यो कसरी तपाईंको लागि काम गर्न सक्दछ र तपाईंको विकल्पहरू के हो बुझ्न मद्दत गर्दछ।

जब तपाईं काम सुरु गर्नुहुन्छ त्यस बखत आफ्नो पैसाको हिफाजत

FIS ले तपाईंलाई जब तपाईं काम सुरु गर्नुहुन्छ वा फर्केर जानुहुन्छ त्यस बेला तपाईंको भविष्यको आर्थिक योजना गर्कोलागि जानकारी दिन सक्दछ।

तपाईं अनलाइन जानकारी पाउन सक्नुहुन्छ वा FIS अधिकारीसँग कुरा गर्न सक्नुहुन्छ। तिनीहरूले तपाईंलाई बचत बढाउन र तपाईंको पैसा बचत लक्ष्यहरू हासिल गर्न विभिन्न तरिकाहरू देखाउन सक्छन्।

FIS ले तपाईंको लागि के गर्न सक्दछन्

- निम्न कुराहरू बुझ्न मद्दत गर्दछ:
 - कसरी पैसा बचाउने र बजेट गर्ने
 - काम गर्नाले भुक्तानी र भत्ताहरूमा कसरी असर पार्दछन्
 - superannuation र यो किन महत्वपूर्ण छ
 - आम्दानीमा कर कसरी हिसाब गरिन्छ
 - विभिन्न प्रकारका ऋणहरू र उधारो कसरी राम्रो संग उपयोग गर्न सकिन्छ
 - विभिन्न प्रकारका वित्तीय लगानी, खतराहरू र त्यसबाट हुने आम्दानीहरू।

तपाईंको एकमुष्ट भुक्तानी लपाईंकोलागि कामगर्ने बनाउने

FIS ले तपाईंलाई तपाईंको विकल्पहरू बुझ्नको लागि मद्दत गर्न सक्दछ जब तपाईं एकमुष्ट भुक्तानी पाउनुहुन्छ। यो एक वंशजिय सम्पती, एक क्षतिपूर्तिकोलागि भुक्तानी वा एक सेवानिवृत्त भुक्तानी हुन सक्छ।

तपाईं अनलाइन जानकारी पाउन सक्नुहुन्छ वा FIS अधिकारीहरूसँग कुरा गर्न सक्नुहुन्छ। थप सुरक्षित भविष्यको योजना बनाउन उनीहरूले तपाईंको पैसा प्रयोग गर्न विभिन्न तरिकाहरू देखाउन सक्छन्।

FIS ले तपाईंकोलागि के गर्न सक्दछ

- विभिन्न प्रकारको एकल भुक्तानले Centrelink भुक्तानीहरूलाई कसरी असर गर्न सक्छ भनेर बुझ्न मद्दत गर्दछ।
- निम्न लगाएत तपाईंसँग एकमुष्ट भुक्तानीको प्रयोग गर्न विभिन्न विकल्पहरूको बारेमा कुरा गर्दछ:
 - लगानी
 - superannuation
 - आम्दानी उपलब्ध गराउने।

सेवानिवृत्तको राम्रो संग योजना गर्ने

FIS ले तपाईंसँग तपाईंको सेवानिवृत्ति विकल्पहरूको बारेमा कुरा गर्न सक्छ। FIS ले तपाईंलाई जहिले तपाईं सेवानिवृत्त हुने योजना गर्नुहोस्, भोलि वा २० वर्षमा तै पनी मद्दत गर्न सक्दछ।

तपाईं अनलाइन जानकारी पाउन सक्नुहुन्छ वा FIS अधिकारी सँग कुरा गर्न सक्नुहुन्छ। तिनीहरूले तपाईंको सेवानिवृत्तिमा एक बलियो वित्तीय भविष्य को योजना को तरीकाहरू देखाउन सक्छन्।

FIS ले तपाईंकोलागि के गर्न सक्दछ

- जब तपाईं सेवानिवृत्त हुनुहुनेछ, तपाईंलाई विभिन्न विकल्पहरू बुझ्नको लागि तपाईंको पैसा तपाईंको लागि काम गर्ने विभिन्न विकल्पहरू बुझ्न मद्दत गर्दछ, जस्तै:
 - superannuation
 - आम्दानी श्रोतहरू

- वार्षिकीहरू
- छुट्टयाईएको पेन्सनहरू
- सरकारी भुक्तानीको साथ वित्तीय उत्पादनहरू कसरी काम गर्दछन्।
- तपाईंको आवास र संकुचिकरणको विकल्पहरूको बारेमा छलफल गर्दछन्।
- वित्तीय विज्ञहरू छनौट गर्दा के हेर्ने बारेमा छलफल गर्दछन् र उनीहरूले तपाईंलाई दिने जानकारी कसरी प्रयोग गर्ने बारे छलफल गर्दछन्।

बुढेसकालको हेरचाहको लागत बुझ्ने

FIS ले तपाईंलाई तपाईंको बुढेसकालको हेरचाह कोषका विकल्पहरू बुझ्न मद्दत गर्दछ।

तपाईं अनलाइन जानकारी पाउन सक्नुहुन्छ वा FIS अधिकारीसँग कुरा गर्न सक्नुहुन्छ। उनीहरूले बुढेसकालमा हेरविचार लागतहरू कसरी काम गर्दछन् वर्णन गर्न सक्छन्। उनीहरू तपाईंसँग घरको हेरचाह, आराम हेरचाह र आवासीय वृद्ध हेरचाह लागतको बारेमा कुरा गर्न सक्छन्।

FIS ले तपाईंकोलागि के गर्न सक्दछ

- तपाईंलाई कसरी बुढेसकाल हेरचाह प्रणालीले काम गर्दछ बुझ्न मद्दत गर्ना
- वृद्ध हेरचाहमा प्रयोग गरिएको वित्तीय शब्दहरूको अर्थ बुझाउना
- तपाईंले आपेक्षा गरेको बुढेसकाल हेरचाह शुल्कहरूको अर्थ बुझाउना
- Age Pension लगाएत, वृद्ध हेरचाहले कसरी तपाईंको सरकारी भुक्तानीलाई असर गर्न सक्छ वर्णन गर्ना
- तपाईंको परिस्थितिमा आधारित वृद्ध हेरचाहको लागि भुक्तान गर्ने विभिन्न विकल्पहरूको बारेमा कुरा गर्ना
- यदि तपाईं सम्पत्ति बेच्ने वा स्थानान्तरण गर्ने बारे सोच्दै हुनुहुन्छ भने विकल्पहरू देखाउना
- यदि तपाईंको साथी(श्रीमान/श्रीमती)को मृत्यु भएमा तपाईंको वित्त बुझ्न मद्दत गर्ना

जब तपाईं FIS अधिकारीसँग कुरा गर्नुहुन्छ, तपाईंसँग कोही व्यक्ति राख्न सक्नुहुन्छ। तपाईंको तर्फबाट एक अधिकृत प्रतिनिधिले काम गर्न सक्दछ।

थप जानकारीको लागि

- अंग्रेजीमा थप जानकारीको लागि servicesaustralia.gov.au/fis मा जानुहोला
- servicesaustralia.gov.au/yourlanguage मा जानुहोस् जहाँ उनीहरूले तपाईंको भाषामा पढ्न, सुन्न वा हेर्न सक्नुहुनेछ
- हामी संग तपाईंको आफ्नो भाषामा Centrelink को भुक्तानी र सेवाहरूको बारेमा कुरा गर्नकोलागि **131 202** फोन गर्न सक्नुहुनेछ
- हामी संग तपाईंको आफ्नो भाषामा Medicare र Child Support को भुक्तानी र सेवाहरूको बारेमा कुरा गर्नको लागि Translating and Interpreting Service (TIS National) लाई **131 450** मा फोन गर्नुहोला
- सेवा केन्द्रमा जानुहोला।

टिप्पणी: तपाईंको घरको फोनबाट अष्ट्रेलियामा कहिँबाट पनि '13' नम्बरमा फोनहरू निश्चित दरको शुल्क लगाइनेछ। त्यो दर एक स्थानीय फोनको मूल्य भन्दा फरक हुन सक्छ र टेलिफोन सेवा प्रदायकहरू बीच पनि भिन्न हुन सक्दछ। तपाईंको घर फोनबाट '1800' नम्बरहरूमा फोनहरू नि: शुल्क छन्। सार्वजनिक र मोबाइल फोनबाट फोनहरू समय अनुसार र महङ्गो दरमा लाग्नेछ।

अपवाद

यस प्रकाशनमा निहित जानकारी भुक्तान र सेवाहरूको मार्गनिर्देशनको रूपमा मात्र प्रयोग गरिएको हो। यदि तपाईं भुक्तानको लागि आवेदन दिन चाहानुहुन्छ र तपाईंको विशेष परिस्थितिहरूको सम्बन्धमा निवेदन दिन चाहानुहुन्छ भने यो निर्णय गर्ने तपाईंको आफ्नै उत्तरदायित्व हो।

How the Financial Information Service can help

The Financial Information Service (FIS - Financial Information Service) provides free, independent and confidential education and information.

FIS is available to everyone, including people who are:

- Aboriginal and Torres Strait Islander Australians
- from a culturally and linguistically diverse background (CALD), including migrants and refugees
- living in a rural or remote area
- young, including students starting work
- older and considering retirement or accessing aged care
- women returning to the workforce.

FIS can help you make informed decisions about your finances. We can also refer you to other services and groups that can help.

What FIS cannot do

- FIS Officers are not financial planners, advisers or counsellors.
- They will not tell you how to invest your money.
- They cannot deal with other agencies or businesses for you.
- They do not make decisions about your government payments.

How money works in Australia

FIS can help you understand how money works in Australia.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you how finances and government services work together and how you can improve your situation.

What FIS can do for you

- Explain the following and how they work together:
 - social security
 - tax
 - wages and salary
 - superannuation
 - budgeting
 - credit, loans and debt
 - investments, risks and returns.
- Help you understand how these can work for you and what your options are.

Taking control of your money when you start work

FIS can give you information about planning your financial future when you start or return to work.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you different ways to increase up your savings and achieve your money goals.

What FIS can do for you

- Help you understand:
 - how to budget and save money
 - how working affects your payments and benefits
 - superannuation and why it is important
 - how income tax is worked out
 - different types of loans and how to use credit well
 - different types of financial investments, risks and returns.

Making your lump sum payment work for you

FIS can help you understand your options when you get a lump sum. This can be an inheritance, a compensation payment or a redundancy.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you different ways to use your money to plan a more secure future.

What FIS can do for you

- Help you understand how different types of lump sum payments may affect Centrelink payments.
- Talk to you about the different options to use your lump sum including:
 - investing
 - superannuation
 - providing an income.

Planning to retire well

FIS can talk to you about your retirement options. FIS can help you no matter when you plan to retire, tomorrow or in 20 years.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can show you ways to plan a stronger financial future in retirement.

What FIS can do for you

- Help you understand different options to get your money working for you when you retire, like:
 - superannuation
 - income streams
 - annuities
 - allocated pensions.
- Explain how financial products work with government payments.
- Discuss your options for accommodation and downsizing.
- Discuss what to look for when choosing financial experts and how to use the information they give you.

Understanding aged care costs

FIS can help you understand your options to fund your aged care.

You can get information online or talk to a FIS Officer. They can explain how aged care costs are worked out. They can talk to you about home care, respite care and residential aged care costs.

What FIS can do for you

- Help you understand how the aged care system works.
- Explain the meaning of financial words used in aged care.
- Explain the aged care fees you can expect.
- Explain how aged care may affect your government payments, including the Age Pension.
- Talk to you about different options to pay for aged care based on your circumstances.
- Show you options if you are thinking about selling or transferring property.
- Help you understand your finances if your partner has died.

You can have someone with you when you speak to a FIS Officer. You can have an authorised representative act on your behalf.

For more information

- go to servicesaustralia.gov.au/fis for more information in English
- go to servicesaustralia.gov.au/yourlanguage where you can read, listen to or watch information in your language
- call **131 202** to speak with us in your language about Centrelink payments and services
- call the Translating and Interpreting Service (TIS National) on **131 450** to speak with us in your language about Medicare and Child Support payments and services
- visit a service centre.

Note: calls from your home phone to '13' numbers from anywhere in Australia are charged at a fixed rate. That rate may vary from the price of a local call and may also vary between telephone service providers. Calls to '1800' numbers from your home phone are free. Calls from public and mobile phones may be timed and charged at a higher rate.

Disclaimer

The information contained in this publication is intended only as a guide to payments and services. It is your responsibility to decide if you wish to apply for a payment and to make an application with regard to your particular circumstances.